

**قرار داد موقت در مشاغل
دائم ممنوع شد**

دو ماه پس از آنکه دستورالعمل شماره ۲۰ وزارت کار در مورد ممنوعیت قراردادهای موقت در مشاغل با ماهیت مستمر از سوی این وزارتخانه کنل‌لیکن اعلام شده این وزارتخانه مجدداً دستورالعمل جدیدی صادر کرد که علاوه بر ممنوعیت انعقاد قراردادهای موقت در این گونه مشاغل، فرمت قراردادهای کار را نیز تغییر می‌دهد و کارفرمایان را مکلف می‌کند. در قراردادهای کتبی براساس فرمت جدید با کارگران قرارداد امضا کنند.

دبیرکل قانون عالی انجمن‌های صنفی کارگران کشور با بیان این مطلب گفت: «در این دستورالعمل قرارداد کارگران تعیین تکلیف می‌شود و این دستورالعمل بر دائم و موقت بودن قرارداد در کارهای مستمر و غیرمستمר تأکید دارد.»

ابوی تصریح کرد: «در قراردادهای جدید (۱۱ بند) باید مورد توجه قرار بگیرد که شامل ثبت کامل مشخصات طرفین در فرم قرارداد، نوع و میزان مهارت کارگر، نوع قرارداد شامل «دائم»، «موقت» یا «کار معین» بودن قرارداد، حق فسخ در قراردادهای غیرموقت، «نوع» کار یا حرفه یا «نوع» کار و وظیفه‌ای که کارگر به آن اشتغال می‌یابد و موارد دیگری است که باید در قراردادهای منعقد شده میان کارگران و کارفرمایان به آن‌ها توجه شود».

به گفته دبیر کل کانون عالی انجمن‌های صنفی کارگران گنجانیدن شرط فسخ قرارداد میان کارگر و کارفرما، که یکی از بندهای این نوع قراردادهای جدید است، تنها در قراردادهای دائم صورت خواهد گرفت و گنجانیدن شرط فسخ، ویژه قراردادهای غیرعوقت و دائم است. طرفین می‌توانند در صورت توافق در قرارداد کار حق فسخ درج کنند.» ابوی تصریح کرد: «در صورت درج این شرط در قراردادهای مدت موقت یا کار معین، شرط مندرج باطل خواهد بود. به علاوه شرط فسخ نباید خلاف قانون بوده بلکه باید عرفاً و عقلاً امکان‌پذیر باشد. علاوه بر این، مزایای قانونی کارگران به ازای مدت کار کرد کم‌مایه هم باید پرداخت شود.» ابوی واریز حقوق کارگران به حساب‌های بانکی را یکی از مهم‌ترین بندهای قراردادهای جدید کار دانست و گفت: «سال‌ها بود که کارگران خواهان واریز حقوق و مزایای خود به حساب‌های بانکی می‌بودند. این اقدام کار موثری در کاهش ۳۰ درصد اختلافات کاریگری و کارفرمایی، پربندهای شکایات در مراجع حل اختلاف خواهد بود.»

جریمه به کارگیری اتباع
خارجی غیرمجاز

قائم مقام وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی در امور بین الملل با اشاره به افزایش جریمه به کارگیری نیروی کار غیرمجاز خارجی گفت: «در سال ۹۴ اگر کارفرمایی از نیروی کار خارجی غیرمجاز استفاده کند روزانه ۱۱۸ هزار و ۷۰۰ تومان جریمه می شود.»

محمدتقی حسینی با تاکید بر اینکه استفاده از نیروی کار ایرانی در هر شرایطی بر نیروی کار اتباع خارجی اولویت دارد گفت: «در صورتی که کارفرمایان بخواهند از نیروی کار خارجی استفاده کنند، این موضوع منوط به این است که آن‌ها کارت کار داشته باشند و اگر کارفرمایان خاکی به توصیه‌های وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی توجه نکنند به مراجع قضایی معرفی می‌شوند».

یوی با اشاره به اجرای طرح ملی قانونمند کردن اشتغال اتباع خارجی ادامه داد: «در راستای این طرح کارفرمایان در بخش‌های دولتی و خصوصی باید از کارگرانی استفاده کنند که کارت کار داشته باشند، در غیر این صورت جریمه خواهند شد.»

روی با بیان اینکه بهزودی شعب و پژای رسیدهگی به تخلف کارفرمایانی که از کارگری غیرمجاز استفاده می کنند با همکاری قوه قضائیه اندازانی می شود، گفت: «بخشنامه ای در خصوص ممنوعیت استفاده از کارگران خارجی غیرمجاز وجود دارد. براساس این بخشنامه هیچ نهاد خصوصی و عمومی نمی تواند از کارگران غیرمجاز استفاده کند.» حسینی با اشاره به دستور العمل کمیسیون ساماندهی اتباع خارجی گفت: «به کارگیری اتباع خارجی افغان در ۱۶ استان غربی و مرکزی ممنوع است. هدف از اجرائی این برنامه مدیریت بهتر اتباع خارجی در این استان هاست. میزان جریه کارفرمایان به ازای به کارگیری نیروی غیرمجاز در سال گذشته روزانه ۱۰۱ هزار تومان بود.»

۳۷۲ شغل جدید خانگی شناسایی شد

رئیس ستاد مشاغل خانگی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی گفت: «۳۳۲ رشته مشاغل خانگی به لیست مشاغل موجود اضافه شده و حدود ۳۰۰ رشته هم توسط دبیر خانه مشاغل خانگی شناسایی شده که قابلیت اجرای آن هادر محیط خانه دارد». به گفته مهناز امامداری یکی از مباحث جدی که وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی دنبال می کند، شناسایی رشته های در فضای ICT است که بدون نیاز به کارخانه قابلیت اجرا در منزل دارد. امامداری فعالیت های قالی بافی، خیاطی، پرورش دام و طیور، تایپ و گلیف بافی اراداری بیشترین میزان تقاضا دانست که زنان ۷۰ درصد و مردان ۳۰ درصد از این تقاضا را به خود اختصاص داده اند.

پرسه‌ای در ایده‌ها و اندیشه‌ها

روزنامه‌نگاران و خبرنگاران به علت ماهیت کار رسانه‌ای، استرس، تلاطم، هیجان، و اثرپذیری از دیگر متغیرهای محیطی و انسانی، همواره در معرض مشکلات و ناملایمت‌های روحی و اقتصادی قرار دارند

توقع جامعه روزنامه نگاران ایران در اجرای منصفانه قانون مشاغل سخت و زیان آور

چتری برای اهل قلم

چندی پیش به‌مناسبت روز خبرنگار (۱۷ مرداد)، به ابتکار و هم‌زمانی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و با همکاری انجمن علمی مطالعات حرفه‌ای و ارتباطات، نخستین نشست «روزنامه‌نگاران، نیازهای حرفه‌ای و مسائل اجتماعی» در مجموعه فرهنگي - ورزشي تلاش برگزار شد. در این نشست که علی ربیعی وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی، سیدقین نوربخش مدیرعامل سازمان مطبوعات، کارشناسان، استادان آشنا مشهور و رئیس شهپور در امور فرهنگی و برخی دیگر از مسئولان، اساتید دانشگاه، مدیران مسئول رسانه‌ها، خبرنگاران و روزنامه‌نگاران کشور حضور داشتند، مسائل صنفی خبرنگاران از جوانب مختلف و در قالب برگزاری پیل‌های جاگمانه‌ای مورد بررسی قرار گرفت. مسأله که یکبار دیگر موضوعی قدیمی اما مهم را از تازاتر کرد؛ اینک حرفه روزنامه‌نگاری و ماهیت سخت و زیان‌آور بودن آن و حقوق صنفی روزنامه‌نگاران تا چه اندازه از سوی مسئولان از جمله سازمان مطبوعات اجتماعی مورد اهتمام قرار گرفته است. جامعه روزنامه‌نگاران ایران این سهم بیشتری از چتر حمایتی تأمین‌اتحاد می‌خواهد، موضوعی که توسط دبیر پیل‌های این نشست مطرح شد. مهرداد خلیلی روزنامه‌نگار در این رابطه گفت: «وضعیت کنونی روزنامه‌ها، مطبوعات و رسانه‌های کشور مانند یک‌پیکرهای بزرگ با پای‌های بسیار نحیف است. متأسفانه در صنف مطبوعات بر خلاف سایر صنوف، ضوابط مدونی برای استخدام و جذب نیرو وجود ندارد. حوزه دستمزد در مطبوعات نیز بحرانی است و مشخص نیست که هر فرد در مشاغل متنوع، چه میزان دستمزد باید تلقی بگیرد و کارفرمایان نیز به چه مبنایی دستمزد روزنامه‌نگاران را تعیین می‌کنند. دیگر عوامل رسانه را پرداخت کنند. قراردادهای کار موجود برای نیروهای کارگری طراحی شده است و نیروهای تخصصی مانند خبرنگاران و به‌خصوص روزنامه‌نگاران قرارداد مجزایی ندارند. برخی کارفرمایان مطبوعاتی از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی بهانه پرداخت حق بیمه دریافت می‌کنند، اما از انعقاد قراردادهای بیمه‌ای و پرداخت حقوق بیمه‌ای روزنامه‌نگاران سر باز می‌زنند. در حالی که روزنامه‌نگاران قواعد حقوقی و حرفه‌ای مجزا و مشخص دارند، در هنگام مراجعه به هیئت‌های رسیدگی با مشاغل آن‌ها تفاوتی ندارند. روزنامه‌نگاران و خبرنگاران با مشکلات اقتصادی گوناگونی مواجه‌اند و درآمد یک روزنامه‌نگار هرگز نمی‌تواند کفاف

هزینه‌های یک زندگی را به صورت کامل به‌دور روزنامه‌ها، خصوصی، طبقه‌بندی مشاغل به علت بار مالی سنگین به‌هیچ وجه مورد پذیرش نیست.» البته معاون مطبوعاتی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با همکاری سازمان تامین اجتماعی و انجمن مدیران مسئول روزنامه‌های غیر دولتی و ادعای از استاد دانشگاه، در حال دستمزد خبرنگاران است و در خصوص بیمه خبرنگاران نیز سازمان تامین اجتماعی اعلام کرده است که براسان بیمه‌ای مطابق قانون کار که کارگاه‌های مطبوعاتی و اداری شوند تا از پوشش بیمه‌ای کارکنان واحدهای رسانه‌ای اطمینان حاصل شود. مشکلات بیمه‌ای کارکنان

د، سانه‌ها به‌ویژه مطبوعات، دلایل سخت و زیان‌آور بودن شغل خبرنگاری و برخی مشاغل دیگر مطبوعاتی و برداشت‌های مختلفی که در قانون مربوطه و آئین‌نامه‌های

اجرای آن در برخی موارد می‌شود، موضوعاتی
جامعه‌روانمانگاری و علوم ارتباطات اهمیت

■ جدال با تنش و درگیری

دکتر محمد مهدی فرقانی، عضو هیئت علمی دانشکده ارتباطات اجتماعی دانشگاه علامه طباطبائی، در این رابطه به آری‌تنو می‌گوید: «ماهیهات خبرنگاری جلدال تاریخ و دگریری و استرس است. به این معنا که بعد از مشاغل اجتماعی و نظامی که معمولاً در مقدم حوادث خطر حضور دارند، معمولاً دگریری رانمی‌شناسیم. به سالانه چندصد قربانی در سراسر جهان داشته باشد؛ یا به دلیل اینکه همیشه با کانون‌های خبرساز و خطرخیز مواجهان، پیوسته در معرض فشار روانی و استرس قرار داشته باشند.» وی می‌افزاید: «براساس تحقیقاتی که در کشور انجام شده، نبود امنیت شغلی و فشارهای روحی و روانی، بسیاری از خبرنگاران را از خبرنگاران ادامه کار منصرف می‌کند. چرا که ممکن است به‌ظاهر روزنامه‌نگاران و خبرنگاران مانند کسانی که با مواد شیمیایی و ماشین آلات سنگین و خطرناک کاری می‌کنند آسیب‌پذیر نباشند، اما از نظر روحی و روانی، کمتر توانایی را می‌توان با روزنامه‌نگاری قایم‌ساز کرد. شاهدان این مدعا را نیز می‌توانیم در تعطیلی روزنامه‌ها، بیکار شدن روزنامه‌نگاران، عدم طولانی مدت بسیاری از روزنامه‌نگاران در تحریر به‌پرزو و هوشدگی برخی خصوصیت‌ها و برخی احوال قضایی ببینیم.» در پیرامون هوشدگی ارتباطات می‌افزاید: «برای کم کردن خطرات و سختی‌های کار روزنامه‌نگار و خبرنگار، در وهله اول به قانون حمایتی حرفه‌ای نیاز داریم. قانونی که حقوق مشخص روزنامه‌نگاران و خبرنگاران را سه‌صاف تاحت عنوان حقوق مطبوعات و خبرگزاری‌ها- به رسمیت بشناسد و حق حضور در کانون‌های خبری، حق نظارت، حق نقد، حق حضور و سرکشی به هر مکانی را در چارچوب معین به رسمیت بشناسد و بر آن تأکید کند. این حقوق در همه‌جا جای‌دنا به رسمیت شناخته شده‌اند.»

این استاد ارتباطات می‌افزاید: «این قانون دو جنبه مادی و معنوی دارد. جنبه مادی این است که وضعیت استخوانی روزنامه‌نگاران و خبرنگاران را در جهت پرداخت حقوق و دستمزد، بیمه بازنشستگی و کار افتادگی، حق استفاده از مرخصی و تعطیلات و... در موسسات رسانه‌ای

داستان جلد
COVERSTORY[illegible]

مدرسہ پیرھیزیم

اللهی نیز در این راستا به آئینونه توضیح می دهد: «دین خیرنگاری و روزنامه نگاری جزو مشاغل سخت بود و علت این مسئله به ذات و ماهیت این شغل و دید کل نظرات و ارزیابی خبر و برنامه های سیاسی میما می افزاید: «همه کشورها و همه موضوعات سیاسی و اجتماعی، در ذات خود بحران دارند و بحران ها را نمی توان پیش بینی کرد و خبرنگار از جمله کسانی است که باید در مناطق بحران زده حضور پیدا کند. مهم شرایط کار است استاندارد ندارد و قواعد، سازو کارها مشخص نشده و رسمی در شرایط است و خبر و گزارش خیرنگاری در ذات خود دارای سختی است و خبرنگار را قایل پیش بینی، شرایط را سخت تر و خبرنگاران را می کند. از طرف دیگر، محیط کار خبرنگار و رسانه نیز از ملق متعدد محیطی و سیاسی به روی کار خبرنگار می گذارد. شرایط کار را سخت تر می کند.» نصراللهی نکته مهم دیگری که باید بر آن تأکید کرد، بر بخشی سیاسی و امنیتی افراد خبر کارشناس درباره کار روزنامه نگاران است. کار خبرنگار و روزنامه نگار بعضاً ض قضاوت افرادی که نگاه سیاسی و امنیتی بر کار قرار می گیرد و در بر برخی موارد، بر چسب هایی بر کار او سراسر است. بعد از مشاغل انتظامی و نظامی، بدقربانی در سراسر جهان داشته باشد.»

رج شود و هیچ کارفرما و سازمان رسانه ای ند. اما می توان این شرایط را بهبود بخشید.»

زبان آور اقدامات خود را به درستی انجام می دهد

خبرنگار و روزنامه‌نگار زده می‌شود که باعث می‌شود تحمل و شریاض کار سخت‌تر شود. این استاد ارتباطات در پاسخ به این سوال که آیا خبرنگاری و روزنامه‌نگاری می‌تواند از زمره مشاغل سخت و زیان‌آور خارج شود نیز می‌گوید: «خبرنگاری هرگز نمی‌تواند از شرایط سخت و زیان‌آور خارج شود و هیچ کارفرما، سازمان رسانه‌ای و مدیری نمی‌تواند شرایط سخت و زیان‌آور را به شرایط استاندارد، دلچسب و خوب تبدیل کند. دلیل این ناتوانی هم به مایهت و ذات کار رسانه‌ای، استرس، تلاطم، هیجان، جابه‌جایی و اثرپذیری از متغیرهای مختلف محیطی بر می‌گردد، اما می‌توان این شرایط را بهبود بخشید به این معنا که اگر بیمه خبرنگاران، امنیت شغلی، قضاوت‌های نادرست عوامل خارج از رسانه و همچنین حقوق و مزایای خبرنگاران از سروسامان دهیم، عواملی که به دلیل بر سختی کار خبرنگاری اثرگذارند بهبود پیدا می‌کنند.» وی می‌افزاید: «هر ارگان یا شخصی که مایل است بیهوده خبرنگار کمک کند و در وهله اول می‌تواند شرایط تولید، دریافت و انتشار، ازادانه اخبار را برای خبرنگار مهیا کند، باید کمک کند که دیگران در کار رسانه دخالت نکنند و قضاوت‌های نادرست و اتهام‌های ناروا نزنند. سعی کنید شرایط کار خبرنگار و رسانه‌ها را درست کنید، یعنی از خبرنگار به عنوان بلندگو و روابط عمومی کار خودشان استفاده نکنند چون خبرنگاران نماینده مردم در هر چهار مردهداری هستند. خبرنگاران وکیل و چشم و گوش مردم هستند و اگر اتفاقی می‌افتد، تصور نکنیم خبرنگار در پی بحرانی جلوه دادن اوضاع است یا قصد دارد مانع کار مسئول شود. خبرنگار و روزنامه‌نگار تنها قصد دارد در صحنه حضور پیدا کند و به‌درستی اطلاع‌رسانی کند. اگر خبرنگار اطلاع‌رسانی نکند، شایعات روز پیدا می‌کند و همه مردم در صحنه حضور پیدا خواهند کرد.» نصراللهی ادامه می‌دهد: «البته در حال حاضر کارهای خوبی انجام شده، نگاه‌ها در حال تغییر است و مسئولان هم حمت می‌کشند، اما کافی نیست.» این استاد دانشگاه با وضعیت بیمه خبرنگاران را مطلوب نمی‌داند و می‌گوید: «خبرنگاران را بیمه نیستند و انواع بیمه آن‌ها کامل و کافی نیست، نکته دیگر بیمه بیکاری و امنیت شغلی این قشر است. به هر دلیلی ممکن است خبرنگاران و روزنامه‌نگاران هم آشه‌ها کنند، متأسفانه این آشه‌ها باعث تعطیلی آن رسانه یا روزنامه می‌شود. نباید آشه‌ها یک فرد را به پای همه اعضای آن روزنامه یا رسانه‌ها نوشت. خبرنگار علاوه بر خدمت به

مردم، تأمین معیشت هم می‌کند.»

■ کار گروه ویژه‌ای تشکیل شده است

در همین رابطه عباس عیسی نقی پور، مدیر کل روابط عمومی سازمان تامین اجتماعی، با تاکید بر نگاه مثبت سازمان تامین اجتماعی به همه روزنامه‌نگاران و خبرنگاران، اظهار داشت: «سازمان تامین اجتماعی به منظور حل مسائل و مشکلات روزنامه‌نگاران و خبرنگاران، کار گروه ویژه‌ای با همکاری معاونت مطبوعاتی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی تشکیل داده که نتیجه آن، برودی در قالب یک تفاهانامه به اعضای مطبوعاتی و سازمان تامین اجتماعی خواهد رسید.» وی اضافه کرد که معاونت فنی و درآمد مدیر کل روابط عمومی در نمایندگی از سازمان تامین اجتماعی در این کار گروه حضور دارند.

■ **تامین اجتماعی براساس نظر کمیته فنی عمل می کند**

مدیر کل امور فنی بیمه‌شدگان سازمان تامین اجتماعی هم به بیان اینکه وضعیت بیمه و دریافت حمایت‌های قانون مشاغل سخت و زیان آور برای خبرنگاران و روزنامه‌نگاران از دغدغه‌هایی است که از اقبال آن‌ها می‌آید، می‌گوید: «سازمان تامین اجتماعی به‌طور کلی از دو طریق نسبت به بیمه کردن خبرنگاران اقدام می‌کند. در حال حاضر توافق‌نامه‌ای با وزارت کار و شداد و صندوق هنرمندان و نویسندگان و خبرنگاران که به صندوق تغییر نام یافته است و همچنین توافق‌نامه‌ای با سازمان هدفمندی یارانه‌ها وجود دارد. سازمان تامین اجتماعی در صندوق هنرمندان در بخش اولیه، دارای بیش از ۲۳ هزار نفر بیمه‌شده است. در بخش نویسندگان و خبرنگاران که سازمان هدفمندی یارانه‌ها معرفی می‌کند هم به ۸ هزار و ۶۰۰ نفر بیمه‌شده داریم.» سیره‌سری می‌افزاید: «سازمان هدفمندی یارانه‌ها نیست و هفت سهم خود را به سازمان تامین اجتماعی پرداخت می‌کند و با معرفی متقاضیان، نسبت به بیمه کردن این افراد اقدام می‌کند. صورت این بیمه همچنان ادامه دارد و هنوز سهمیه مورد نظر پر نشده است.» وی می‌افزاید: «جلساتی هم با صندوق هنرمندان برگزار شده است تا آن‌ها به تعهدات خود عمل کنند و سازمان تامین اجتماعی می‌تواند افسار تمیزی را بیمه کند. گفت‌وخته‌ها عملکرد و همکاری این صندوق با سازمان تامین اجتماعی می‌باشد. رضایت خود را اعلام می‌دهد.» سیره‌سری می‌افزاید: «بر اساس قانون، در مشاغل سخت و زیان آور وظایف برای کارفرما تعریف شده است و کار واری می‌توان سخت و زیان آور محسوب کرد که در آن بین فرد مشاغل و کارفرما رابطه مر حقوق‌گیری برقرار باشد. به این ترتیب، قاعده‌بیمه‌شدگان اختیاری و مسایان حرف و مشاغل آزاد می‌توانند از این مزایا استفاده کنند.» این مسئول می‌افزاید: «البته عده زیادی از شاغلان در مطبوعات هم هستند که تا پیش از نظر مردی، اجباری است و مشمول تأیید آن کمیته قرار گرفته‌اند و می‌توانند از اجباری سخت و زیان آور هم استفاده کنند. اما شغل مسایان و زیان آور عموماً با دو درخواست بررسی می‌شود؛ یکی در خواست بیمه‌شده و دیگری درخواست کارفرما. وقتی بیمه‌شده و کارفرما در درخواست داشته باشند و محیط کارشان هم کارگاه باشد، قطعاً توسط کمیته بررسی می‌شود. آنچه سازمان تامین اجتماعی می‌تواند انجام دهد این است که بر اساس گزارش‌های کمیته، اقدامات خود را به‌درستی انجام دهد. بنابراین بخشی از نظارت که مربوط به سازمان تامین اجتماعی است، به‌خوبی انجام می‌شود. اما کمیته مایه‌ها افراد زیادی از این سوابق استفاده می‌کنند و این مسئله می‌شود.»

